

DENEYSEL PSİKOLOJİ TARİHİ ÇERÇEVESİNDE BEDEN- ZİHİN PROBLEMİNİN ÇAĞDAŞ PSİKOLOJİ EKOLLERİNE ETKİSİ ÜZERİNE BİR TARTIŞMA

Banu TAVAT
Hacettepe Üniversitesi Psikoloji Bölümü

Felsefeden kopan bütün bilimler gibi, psikolojinin ortaya çıkmasını sağlayan koşullar da bilimsel değil felsefi niteliklidir. Felsefe bazında bazı kritik ve temel sorunların çözülmesiyle, her bilim bu çözümlerden kendine bir pay çıkartmıştır. Söz edilen temel felsefi sorunlardan biri ve belki de en önemlisi, beden ve zihin ilişkisinin ele alındığı beden-zihin sorunudur. Hele kuruluş aşamasında kendine konu olarak zihni seçmiş bir alan olan psikoloji için, bu sorun daha büyük bir anlam ifade etmektedir.

Wundt'un kurduğu deneysel psikolojinin ana amacı, bir doğa olayı olarak kabul edilen insan zihnini deneysel yöntemi kullanarak açıklamak, zihnin diğer doğa olayları arasındaki yerini ve bunlarla olan ilişkilerini belirlemektir (Karakaş, 1988). Wundt'un deneysel psikoloji tanımından hareket edildiğinde, beden-zihin probleminin deneysel psikolojide önemli bir konu haline dönüşeceği ortadadır.

Bu makalenin amacı; psikoloji tarihinin ana temalarından biri olan beden-zihin problemine 17.yy'den itibaren geliştirilmiş bazı açıklamaların, çağdaş psikoloji ekolleri üzerindeki etkilerini ve aralarındaki paralellikleri sınırlı bir çerçeve içinde tartışmaktır.

Beden - Zihin Problemi Konusundaki Görüşlerle Çağdaş Psikoloji Ekolleri Arasındaki Paralellikler

Deneysel psikoloji tarihi incelendiğinde, bugün çağdaş psikolojiye damgasını vuran bilişsel psikoloji ve davranışçılık ekollerinin, beden-zihin problemine çözüm arayan 17.yy filozoflarından önemli ölçüde etkilendiği görülmektedir. Gerçekten de, bu

filozofların görüşleri ile çağdaş psikoloji ekolleri arasında şaşırtıcı paralellikler mevcuttur.

17.yy'da Kepler, Galileo ve Newton'n çalışmalarıyla Aristo'nun doğmaları değişmiştir. Bu değişimde, dualizmin kurucusu sayılan Descartes'in da çok önemli rolü vardır. Descartes'a göre, beden fiziksel bir maddedir, ruh (zihin) ise madde değildir. Dolayısıyla, madde ile ilgili fiziksel ve mekanik kurallar beden için de geçerlidir. Maddesel olmayan ruh (zihin) ise düşünme kapasitesine sahiptir. Bu özellik onu maddi dünyadan ve onun tabii olduğu kurallardan ayırır (Boring, 1957).

Günümüz çağdaş psikoloji ekollerinden olan, davranışçılık yaklaşımı ve bilişsel yaklaşım adeta dualistlerin beden zihin ayrımından yola çıkarak konularını belirlemiş gibidirler. Davranışçılık yaklaşımı, fiziksel ve mekanik ilkelere uygun biçimde beden ve ona bağlı davranışlara odaklaşırken, bilişsel yaklaşım zihinsel süreçlerle ilgilenmektedir.

Çağrışımçı ve görgülcü yaklaşımıyla çağdaş psikolojiyi önemli ölçüde etkilemiş olan Locke özellikle bir düalist olduğunu iddia etmemiştir. Ancak görüşleri bu problem açısından ele alındığında, ortaya şöyle bir sonuç çıkmaktadır; önemli olan zihindir, beden ise zihnin malzemeleri olarak kabul edilebilecek düşüncelerin, duyu ve yansımalar yoluyla oluşmasında, bir araç görevi yapar (Boring, 1957). Locke'a göre, deneyimler beden aracılığıyla zihinde düşünceleri (idealleri) oluşturur. Kısaca, beden ve zihin iki ayrı yapı olup biri diğeri ni deneyimle kazanır (Gökberk, 1985).

Locke'un yukarıda değinilen zihne ilişkin görüşleri ile algı, öğrenme, düşünme gibi zihinsel süreçlerin gerçekleştiği, uyarıcı-davranış arasında var olan kara kutuyu (yani zihni) anlamaya çalışan

bilişsel yaklaşım paralellik göstermektedir.

Bilindiği gibi bilişsel yaklaşımın doğuşu bilgisayar sistemlerinin keşfine dayanır. Bilişselcilere göre, düşünce sistemi bilgisayara benzer. Bu görüşe bağlı olarak, tıpkı bilgisayarlar için olduğu gibi, zihindeki bilgi işleme süreçleri için de bazı yapısal ve anlamsal sembollerin postülasyonu gereklidir. Temsiller (representations) olarak adlandırılan bu semboller olmaksızın sistemin işlemesi dolayısıyla bilgi işleme faaliyetinin gerçekleşmesi mümkün değildir (Fodor, 1981).

Locke, Hume, Berkeley, Descartes, Kant, J.S. Mill ve James gibi filozofların klasik bilgi kuramları (epistemology) dikkatlice incelenecek olursa, bu kuramlarda ele alınan görüşlerle bilişsel yaklaşımın zihinsel temsillere ilişkin görüşlerinin aynı temele dayandığı görülür. Örneğin, Hume'un geliştirmiş olduğu betimsel zihin kuramı beş noktayı içermektedir. Bunlar: (1) İdealar (düşünceler), bir nevi zihinsel sembollerdir, (2) Bir inanca sahip olma, ideaların beslenmesini gerektirir, (3) Zihinsel süreçler ideaların nedensel çağrışımlarıdır, (4) İdealar resimlere benzerler, (5) İdealar sahip oldukları anlamın özelliklerini yansıtır (Fodor, 1981).

Berkeley Locke'un düşüncelerinden hareket ederek, algı denilen olayın olabilmesi için algılayan bir varlığın gerektiğini vurgulamıştır. Ona göre, çevredeki düşünceler ise, düşüncelere sahip olan da ancak zihindir. Böyle olmakla birlikte Berkeley, düşüncelerin mutlaka bir dış nedenin olması gerektiğini vurgulamıştır (Gökberk, 1981).

Berkeley'in bu görüşleri, hem bilişsel hem de davranışçı yaklaşımla ortak olan yönleri açısından ilgi çekicidir. Düşüncelere verdiği önem ve onların kaynağı olarak zihni göstermesi bilişsel yaklaşımla paralellik gösterirken, düşüncelerin mutlaka bir dış nedeni olmalıdır şeklindeki açıklaması davranışçı yaklaşımın en can alıcı noktasına işaret etmektedir. Bu bağlamda, davranışçılığın dışsal nedenlere verdiği kritik role değinilmesi yerinde olacaktır.

Skinner'ın (1987) sisteminde önemli yer tutan

refleks kavramı organizmanın içinde olan bir şey değildir. Skinner'a göre, davranışının kanunu işte budur. Refleks adı verilen tepkiler dış çevredeki uyarıcıların bir fonksiyonu olabileceği gibi koşullama, motivasyon ve heyecan alanlarındaki değişkenlerden bir sonucu da olabilir. Ancak bunların belirleyicilerinin de organizmanın dışında olduğu unutulmamalıdır.

Davranışçı yaklaşıma göre, yukarıda söz edilen dışsal belirleyiciler (çevre) yalnızca davranışı tetiklemele kalmaz, aynı zamanda hangi davranışın yapılacağını da belirler. İster insan ister hayvan davranışları olsun bütün davranışlar temelde bilişsizdir (unconscious). Bu davranışlar ancak, uyarıcı ve davranışlar arasındaki bağımlılık ilişkileri (contingencies) ve gerekli çevresel koşulların sağlanmasıyla bilinçli hale gelir (Skinner, 1987).

Morgan (1981) davranışçılığı; bilimsel yöntemi kullanma yolunu seçmiş ve dolayısıyla psikolojinin konusunu gözlenebilir ve ölçülebilir davranışlarla sınırlamış bir ekol olarak tanımlamaktadır. Somut olayların dakik bir şekilde gözlenip ölçülmesine dayanan davranışçılık ekolü, psikolojiyi gözlenebilir ve ölçülebilir davranışlarla sınırlarken, pozitif bir bilim olma amacına hizmet etmiştir. Davranışçılık ekolünün sahip olduğu bu anlayışla, Fransız materyalizmin öncülerinden olup "insan, Bir Makina" isimli kitabında, insanı bir otomat ve makinaya benzeterek, insan ve hayvan arasında sadece bir derece farkı olduğunu ispatlamaya çalışan La Mettrie'nin (1980) görüşleri ortak bir noktada birleşmektedir. La Mettrie bir hekim olarak organik hayat ile zihinsel hayatı birbirine paralel olarak ele almış ve zihinsel değişkenliklerin, bedensel değişkenliklere bağlı olduğunu kabul etmiştir. Descartes'in mekanist doğa felsefesini benimseyen La Mettrie'ye göre, bu felsefe sonuna kadar götürülürse doğada teolojiye gerek kalmaz, dolayısıyla geriye madde ve onun davranışlarından başka bir şey kalmaz (Gökberk, 1985). La Mettrie bu görüşüyle 17. yy'da bilimsellik yolunda önemli bir adım atarken, aynı çabayı günümüz psikolojisinde sürdürmekte olan davranışçı yakla-

şımın bir anlamda öncülüğünü yapmıştır.

Sonuç

Daha önce de belirtildiği gibi, deneysel psikoloji tarihindeki beden-zihin problemi ile çağdaş psikolojide davranışın kaynağı özde birbirine paralel nitelik taşımaktadır. 17. yy'da önemli etkiler yaratan beden-zihin dualizmi, içinde bulunduğumuz yüzyılda davranışçılık-bilişselcilik ayrımı haline dönüşmüş, hatta birbirine rakip iki ekolün doğuşunu hazırlamıştır. İki ekol arasındaki temel farkı Skinner (1987) şöyle açıklamaktadır: Bilişsel psikoloğlara göre, zihin beynin yaptığıdır. Bu görüş davranışçılığın tam aksidir; çünkü davranışçılara göre zihin, bedenın yaptıklarıdır yani davranıştır.

Gerek davranışçı ve gerekse bilişsel yaklaşımlı psikologlar, psikoloji bilimini kendi görüşleri doğrultusunda biçimlendirerek alanın tek hakimi olma eğilimindedirler. Davranışçılığın değişmez iddiası, bu yaklaşımın psikolojinin esas şekli olduğudur (Mahoney, 1989). Böyle olmakla birlikte Skinner'a (1987) göre, bugün bütünüyle davranışçılıktan ibaret değildir. Böyle bir hedef ulaşmada bazı engeller mevcuttur. Bu engeller sırasıyla; hümanistik psikoloji, psikoterapi ve bilişsel psikolojidir.

Skinner'ın bir engel olarak kabul ettiği bilişsel psikoloji ile davranışçılık arasındaki ayrımın temelinde, davranışın kaynağı problemi yatmaktadır. Bilişsel yaklaşıma göre, davranış organizmanın içinde başlar. Yani biz düşünür ve dahā sonra davranışta bulunuruz. Sahip olduğumuz bazı düşünceleri ve duygusal yaşantıları ifade edebiliriz. Davranışta bulunmadan önce bir karara varır ve yapacağımız davranışı seçeriz. Diğer taraftan davranışçı yaklaşıma göre kritik olan öğeler türün veya bireyin çevresel geçmişi ve çevresindeki olaylardır. Kısaca, davranış belirleyen çevredir. Belli bir zaman boyutu üzerinde uyarıcılar ile tepkiler arasında oluşan bağımlılık ilişkileri, ileride aynı veya farklı durumlarda organizmanın davranışlarının ne olacağını belirler (Skinner, 1985).

En son tahlilde, davranışçılık bilişsel yaklaşımı

psikoloji bilimi için bir geri dönüş olarak nitelendirirken, bilişsel yaklaşım davranışçılığın zihin denilen kara kutuyu görmezden geldiğini iddia eder. Buna rağmen, La Mettrie'nin (1980) "zihinde buluna her şey bir şekil bedenden geçmiştir" sözü ve beden ile zihni aynı temel gerçeğin iki ayrı yönü olarak kabul eden psikofizik paralellik görüşü, yüzyıllar öncesinden davranışçı ve bilişsel yaklaşımların ileride bileşeceklerini ifade eden bir kehanet niteliğindedir. Nitekim bugün çağdaş psikolojinin geldiği nokta bir bilişsel-davranışçı alanın varlığına ihtiyaç göstermektedir. Alanda, söz edilen iki temel yaklaşımın ortak çalışmaları sonucu üretilen verilerle olan talep her geçen gün biraz daha artmaktadır. Disiplinlerarası işbirliğinin giderek arttığı günümüzde, aynı bilim dalındaki iki yaklaşımın işbirliğinin kaçınılmaz olacağı açıktır.

KAYNAKLAR

- BORING, E.G. (1957) *A history of experimental psychology*. New York: Appleton-Century-Crofts.
- FODOR, J.A. (1981). The mind-body problem. *Scientific American*, 224 (1), 114-123.
- GÖKBERK, M. (1985). *Felsefe Tarihi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- KARAKAŞ, S. (1988). *Bilimsel Psikoloji: Temel İlkeler*. Ankara: T.B.M.M. Vakfı Ofset Tesisleri.
- LA METTRIE, J.O. de (1980). *İnsan, bir makina* (Z. Bayramoğlu, Çev.) İstanbul: Süreç Yay. (Orjinal eser 1748).
- MAHONEY, M.J. (1989). Scientific psychology and radical behaviorsism. *American Psychologist*. 44 (11), 1372-1377.
- MORGAN, C.T. (1981). *Psikolojiye giriş ders kitabı*. (Yayın sorumlusu: Sirel Karakaş). Ankara: Meteksan. (Orjinal eser 1977).

SKINNER, B.F. (1985). Cognitive science and behaviorism. *British Journal of Psychology*, 76, 291-301.

SKINNER, B.F. (1987). What happened to psychology as the science of behavior? *American Psychologist*, 42 (8), 780-786.

TOPLANTI VE KONGRELER

11- 14 Şubat, Hyderabad, Hindistan
 Second International Conference on Crisis inter-
 vention and Community Mental Health
 Başvuru: Dr. N. Rao Pudukollu,
 P.O. Box 13135
 Huddersfield, HD1 1Y6, U.K

27- 30 Mayıs 1992, Bergama
 V. Uluslararası Grup Psikoterapileri Kongresi
 Başvuru : Dr. Haluk ÖZBAY
 Adakale Sokak 22/16
 06420 Yenışehir, Ankara

3-5 Haziran 1992, Turku, Finlandiya,
 Integrated Approach to Schizophrenia
 Başvuru : University of Turku
 Center for Extension Studies
 Integrated Approach to Schizophre-
 nia Congress
 Secreteriat, Pispalantie 7
 20510 Turku, Finland.

18-21 Haziran 1992, Mazatlan, Meksika
 First International Congresson Integrative and
 Eklectic Psychotherapy
 Başvuru: Emanuel O. Olukotun
 Federal President International Aca-
 demy of Eclectic Psychotherapists
 Apartado Postal 51-042
 Guadalajara, Jalisco, Mexico

17-21 Haziran 1992, Toronto, Kanada
 World Congress of Cognitive Therapy
 Başvuru: Zindel, V. Segal, Chair
 World Congress of Congitive Therapy
 Clarke Institute of Psychiatry
 250 College Street, Toronto, Ontario
 MST IR 8 Kanada

4-8 Temmuz 1992 The Gold Coast, Queensland,
 Avustralya,
 The Fourth World Cogress of Behavior Therapy

Başvuru: Kim Halford
 Department of Psychiatry
 The University of Queensland
 Clinical Sciences Building
 Royal Brisbane Hospital
 Herston, Qld. 4072, Australia

9-12 Temmuz 1992 Strasbourg, Fransa
 Le Forum Eupoeen des Psychologues,
 Başvuru: Le Journal des Psychologues
 61, rue Marx Dormov
 F- 13004 Marseille, France

11-16 Temmuz 1992, Salamanca, İspanya
 Iberoamerican Congress of Psychology
 Başvuru: Gerardo Marin
 Department of Psychology
 University of San Fransisco
 San Fransisco, CA 94117-1080 U.S.A.

14-18 Temmuz 1992, Amsterdam, Hollanda
 50 th Annual Convention of the International
 Council of Psychologists
 Başvuru: Henk van der Ploeg
 University of Leiden
 Department of Medical Psychology
 Postbus 1251
 NL- 2340 BG Oegstgesst, Holland

19-25 Temmuz 1992, Brüksel, Belçika
 25 th international Congress of Psychology
 Başvuru: Brussels International Conference
 Centre Parc des Expositions Place de
 Belgique B-1020 Brussels, Belgium

14-18 Ağustos 1992, Washington, D.C. Amerika
 Annual Meeting of the American Psychological
 Assouation
 Başvuru: American Psychological Association
 1200 Seventeenth Street, N.W.,
 Washington D.C. 20036 U.S.A.

Sevgili Meslektaşlarımız,

Şu anda 26. sayısını okumakta olduğunuz dergimizi geliştirmek amacıyla bir bölüm daha eklemeye karar verdik. Bu bölümde sizlere psikoloji alanında yapılan tez özetlerini de sunmak istiyoruz. Aramızda iletişim ve bilgi aktarma konusunda kullandığımız tek araç olan dergimizde, yapılan araştırmaların yanısıra tezlerin de tanıtılmasının hem aynı konuda çalışmak isteyen arkadaşlarımıza yardımcı olmak, hem de Türkiye'de yapılan tezler hakkında sizleri haberdar etmek açısından önemli olacağına inanıyoruz. Yayınlanmak üzere göndereceğiniz özetlerinizin aşağıdaki forma uymasına özen göstermenizi rica ediyoruz.

Tezi yapan :
 Tezin adı :
 Verildiği Kurum :
 Tez Danışmanı :
 Verildiği Yıl :
 Anabilim dalı :

Ve aşağıdaki bilgileri içeren 200/250 kelimeyi geçmeyecek bir Türkçe ve bir İngilizce özet.

Özette bulunması gereken bilgiler :

Tezin amacı :

Örneklemin tanıtılması :

Kullanılan ölçme araçları :

Kullanılan istatistiksel teknikler :

Bulguların kısa bir özeti :

Bulguların kısaca yorumlanması :

Değerli Arkadaşlar,

Bildiğiniz gibi 1978 yılında maddi, manevi, büyük bir özveri ile, evlerde, daktilo ile yazılıp teksir olarak basılan ilk "Psikoloji Dergisi", bu gün 26. sayısıyla 13 yaşına girmiştir. Her geçen gün, Dergimizdeki yazıların niceliksel ve niteliksel olarak önemli gelişmeler kaydettiğini ve "olgunlaştığını" da görmekteyiz. Bunun kanıtı olan en son gelişme, arkadaşımız Gülden Acar'ın bir yurt dışı dergide yayınlanan makalesi aracılığıyla, APA'den (Amerikan Psikologlar Derneği) gelen bir istektir. APA'da İngilizce dışı literatürü inceleyen bir komisyon, Dergimiz'in de, belli bir değerlendirme sürecinden geçtikten sonra onaylanan deneysel ve teorik araştırma yazılarını içiren ve Uluslararası Psikoloji literatürüne katkıda bulunan dergilerden biri olduğunu farketmiştir. Bu nedenle, Psikoloji Dergisi'nin tüm sayılarından, incelenmek üzere birer, örnek kopye istenmiştir. Derneğimiz, bu kopyeleri gönderdiği gibi, ayrıca "Psikoloji Dergisi"nin Dergi olarak "Citation index"e ve "Psychological abstracts"a girmesinin koşullarını da araştırmaktadır. Bu konudaki gerekli girişimler yapılmış ve diğer Uluslararası organizasyonlarla (EFPPA-Avrupa Birliği Profesyonel Psikologlar Derneği ve IUPP-Uluslararası Profesyonel Psikologlar Birliği) bağlantılar kurulmuştur.

Bu aşamada bizlere düşen bir sorumluluğun ise, "Psikoloji Dergisi"nin standartlarının, uluslararası standartlara yükseltilmesi için gereken çabayı göstermek olduğunu düşünüyoruz.

Bu amaçla, 27. sayımızla birlikte Dergimizde yayınlanmak üzere kabul edilecek makalelerde, yeni bir değerlendirme sürecine giriyoruz. Buna göre:

1. Tüm makaleler yazım stili olarak daha önce 25. sayımızda belirtilen yayın kurallarına uygun olarak yazılacaktır.
2. Makalenin yazarlarının kimliği ve makalenin adı bir kapak sahifesine yazılacak, metnin başladığı sahifede ve metnin sonuna ka-

dar, yazarların kimliğini belirleyici hiç bir ibare bulunmayacaktır. Makaleniz (üç kopya halinde) Dergi Editörlüğü'ne gönderdiğinizde, her kopyaya makaleniz için saptanmış bir "kimlik numarası" verilecek ve bu üç kopye, ilgili alanlarda önceden belirlenmiş üç ayrı "uzman değerlendirici" ye gönderilecektir. Böylelikle, makaleyi değerlendirenler makalenin kim/kimler tarafından yazıldığını bilmiyeceklerdir.

3. Bu "Değerlendirici" komisyonlar, bu yıl içinde Psikoloji bölümleriyle yaptığımız yazışmalar sonucunda, belirlenmiştir. Komisyonlar, bu güne kadar yaptıkları ulusal ve uluslararası yayımlarıyla, belli bir uzmanlık alanındaki bilimsel yeterliliğini kanıtlamış kişilerden oluşturulmuştur. Kişiler bu görev ve sorumluluğu kabul ettiklerini yazılı olarak bildirmişlerdir.
4. Yönetim Kurulumuz ayrıca, pek çok uluslararası derginin bu süreci nasıl gerçekleştirdiğini inceleyip, olabildiğinde objektif bir değerlendirmeye yardımcı olmak için bir "değerlendirme formu" da geliştirmiştir. (Bu form araştırmalar, çeviriler ve özetler için ayrı ayrı hazırlanmıştır). Makaleler bu formlar üzerinden değerlendirilecektir. Birbirinden bağımsız üç değerlendiricinin görüşleri Dergi Editörlüğünde toplandıktan sonra, makalenin basılıp basılmayacağına Editör karar verecektir.

Kararlar (olumlu/olumsuz) değerlendirme formlarıyla birlikte yazarlara gönderilecektir. Bu değerlendirme formlarından birinin örneğini ekte sunuyoruz.

5. Yaptığımız değişikliklerden biri de, basım için sunulan her makaleyle birlikte, 200 sözcüğü aşmayan bir İngilizce özet gönderilmesini istemektir. Bu İngilizce özetler, daha az sayıda, ayrı bir bülten halinde basılacak ve Yurt dışındaki çeşitli üniversite kütüphanelerine ve uluslararası Psikoloji kuruluşlarına gönderilecektir.

Ancak burada bir noktaya dikkatinizi çekmek istiyoruz. Lütfen, bu İngilizce özet yazımı konusu, hiç bir arkadaşımız tarafından onu, Dergiye yazı göndermekten engelleyen bir olumsuzluk olarak değerlendirilmesin. Çalışması bilimsel standartlara uygun olduğu halde, İngilizce konusunda sorunu olan arkadaşlarımıza, kendileri belirttikleri ve istedikleri takdirde, özet yazımı konusunda her türlü yardımda bulunacaktır. Bütün bu yeni uygulamalardan amaç, Türkiye'de psikoloji alanında yapılan çalışmaların uluslara-

rası standartlardan hiç geri kalmadığını göstermektir. Eğer Dergi'miz, "Citation Index"e ve "Psychological Abstracts"a kabul edilirse, Türkiye'de ve Türkiye'nin sorunlarının çözümünde katkıda bulunmak için yapılacak araştırmaların da, değerlendirileceğine ve daha çok arkadaşımızın bu konularda araştırma yapma konusunda görüleceğine inanıyoruz.

Anlayışınız ve işbirliğiniz için teşekkür ederiz.

Değerli meslektaşımız Prof. Dr. Namık Ayvalıoğlu'nu kaybetmiş bulunuyoruz.

Psikologlar camiası olarak üzüntümüz sonsuzdur. Ailesine, arkadaşlarına ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

® Anafranil

SR 75
Sürekli salıveren tabletler

YASAMI CANLANDIRIR

ANAFRANIL SR 75

Sürekli salıveren film kaplı tablet

Bileşimi: Sürekli salıveren film kaplı her tablet 75 mg klomipramin hidroklorür içerir. Kullanıldığı durumlar: Etiyolojisi ve semptomları değişik depresif durumlar. Obsesif-kompulsif sendromlar ve fobiler. Narkolepsiye eşlik eden katapleksi, panik atakları, kronik ağrıli durumlar ve nocturnal enüresis. **Kullanılış şekli ve miktarı:** Doz ve verime şekli hastaya göre tayin edilmelidir. Günlük ortalama doz 75-150 mg arasındadır. Yağlı hastalarda ve çocuklarda tedavi en düşük dozlarla başlamalıdır. Ayrıntılı bilgi için prospektüse bakınız. **Kullanılmaması gereken durumlar:** MAOI ile birlikte kullanılmamalıdır. Dibenzazepin grubu trisiklik antidepresanlara aşırı duyarlık. **Önlemler:** Gebelik, emzirme, kalp yetmezliği, dolaşım bozukluğu, miyokard enfarktüsünün akut devresi, kalp ritim bozukluğu, postural hipotansiyon, düşük konvülsiyon eşiği, idrara çıkma bozuklukları, glökom, araba kullanma ve alkol. **Yan etkiler:** Diğer trisikliklerde de görülen antikolinergik reaksiyonlar, kardiyovasküler etkiler, uykusuzluk, geçici konfüzyon, hal, anan anksiyete, deri döküntüleri, konvülsiyonlar, karaciğer fonksiyon bozukluğu. **Ticari şekli:** Anafranil SR 75, 20 film kaplı tablet. Reçete ile satılır. 18.Ekim 1991 tarihli ribanyık KDV dahil perakende satış fiyatı Anafranil SR 75 mg 63.000 -TL. Daha fazla bilgi için "Ciba-Geigy İlaç ve Kimyasal Ürünleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. PK.245 Beşiktaş 80680-İstanbul" adresine başvurunuz.

CIBA-GEIGY